

Лекція №3

Сучасний стан гуманітарного розмінування лісових екосистем

Людмила ГЕРАСИМЧУК, к.с.-г.н., доцент

Інформаційні джерела

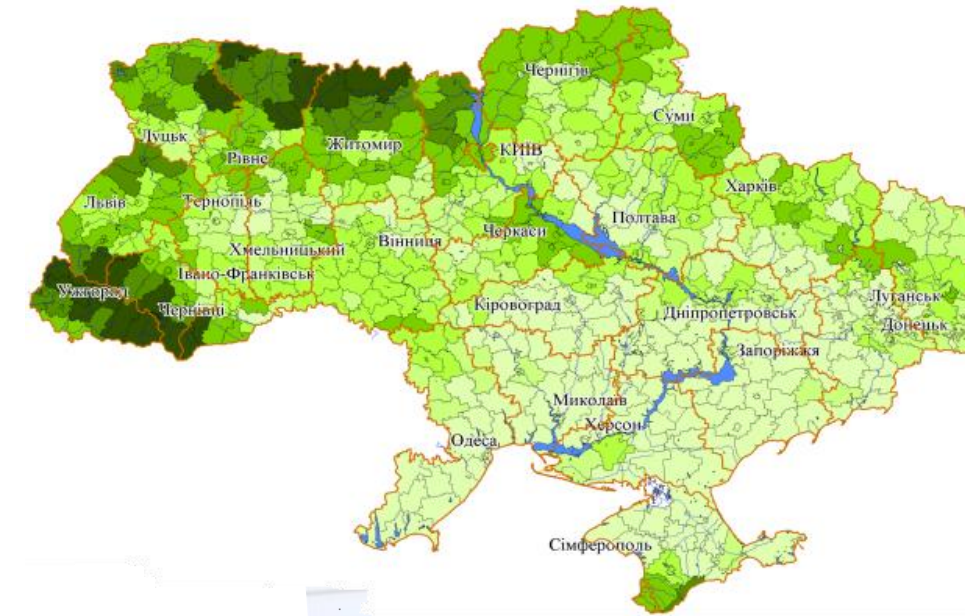
- 1 Poliakova, L., Abruscato, S. (2023). Supporting the recovery and sustainable management of Ukrainian forests and its forest sector. FOREST EUROPE, Bonn. 50 p.
- 2 Звіт про прямі збитки інфраструктури від руйнувань внаслідок військової агресії Росії проти України станом на початок 2024 року. URL: https://kse.ua/wp-content/uploads/2024/04/01.01.24_Damages_Report.pdf.
- 3 Державне агентство лісових ресурсів України. URL: <https://forest.gov.ua>.
- 4 Центр протимінної діяльності. URL: <https://ua-nmac.org>.
- 5 Міжрегіональний центр гуманітарного розмінування та швидкого реагування ДСНС України. URL: <https://mcgr.dsns.gov.ua>.

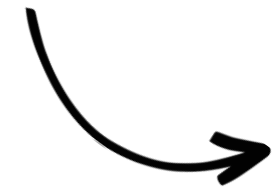
ЗМІСТ ЛЕКЦІЇ

- 1 Стан лісів в Україні (до 24 лютого 2022 р.)
- 2 Наслідки війни для українських лісів та лісового сектору
- 3 Звіти та оцінки, виконані міжнародними організаціями

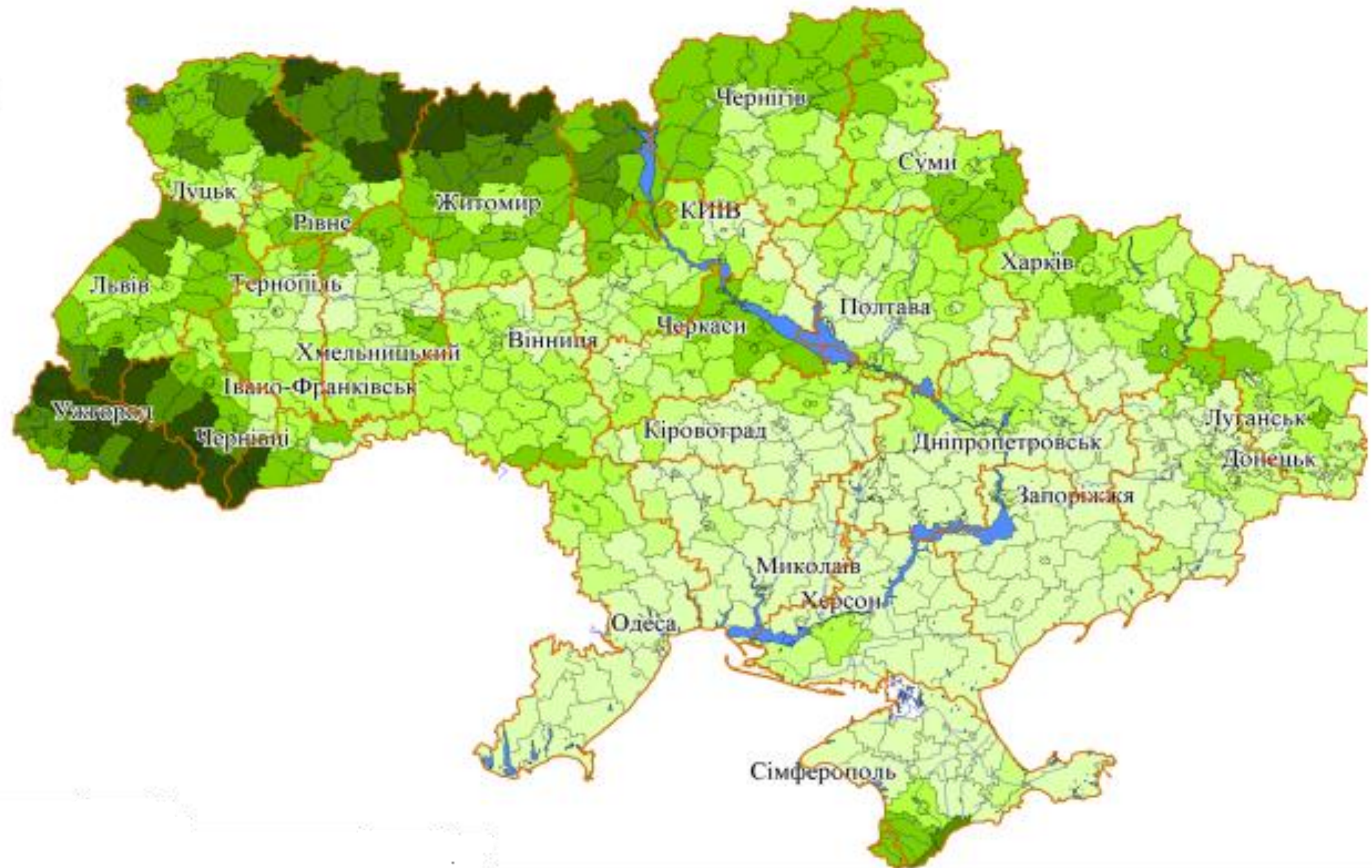
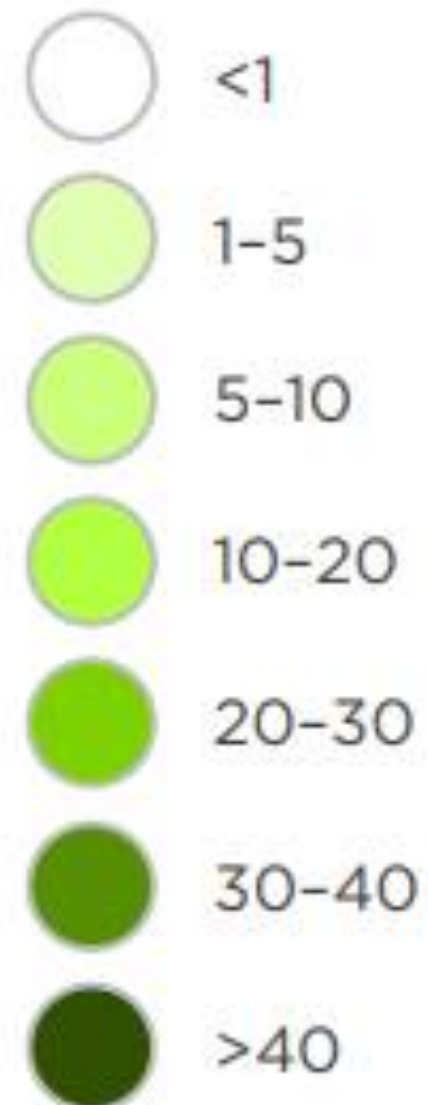

1. Стан лісів України (до 24 лютого 2022 р.)

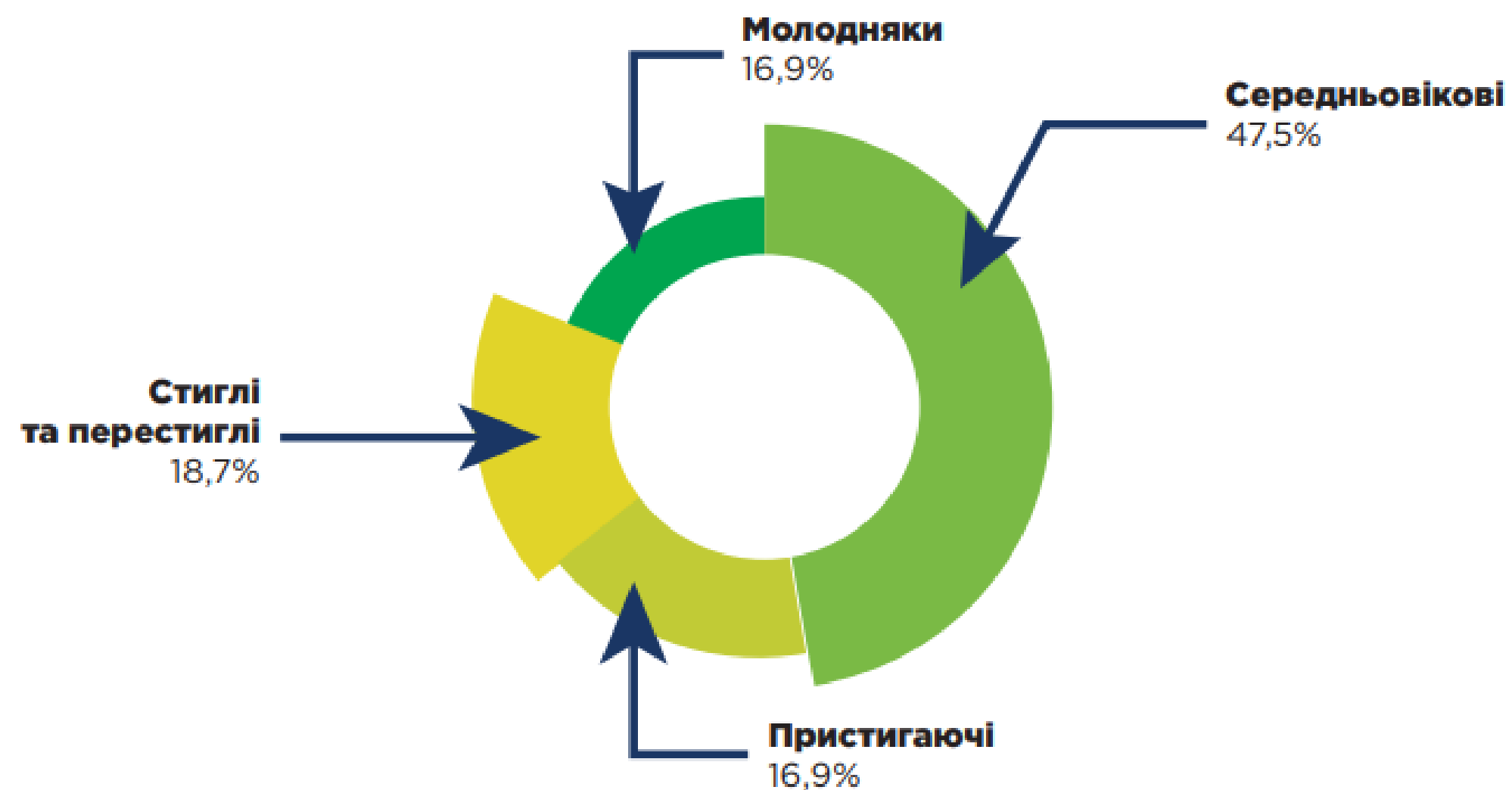
Лісистість за адміністративно-територіальними одиницями в Україні

Лісистість (%)

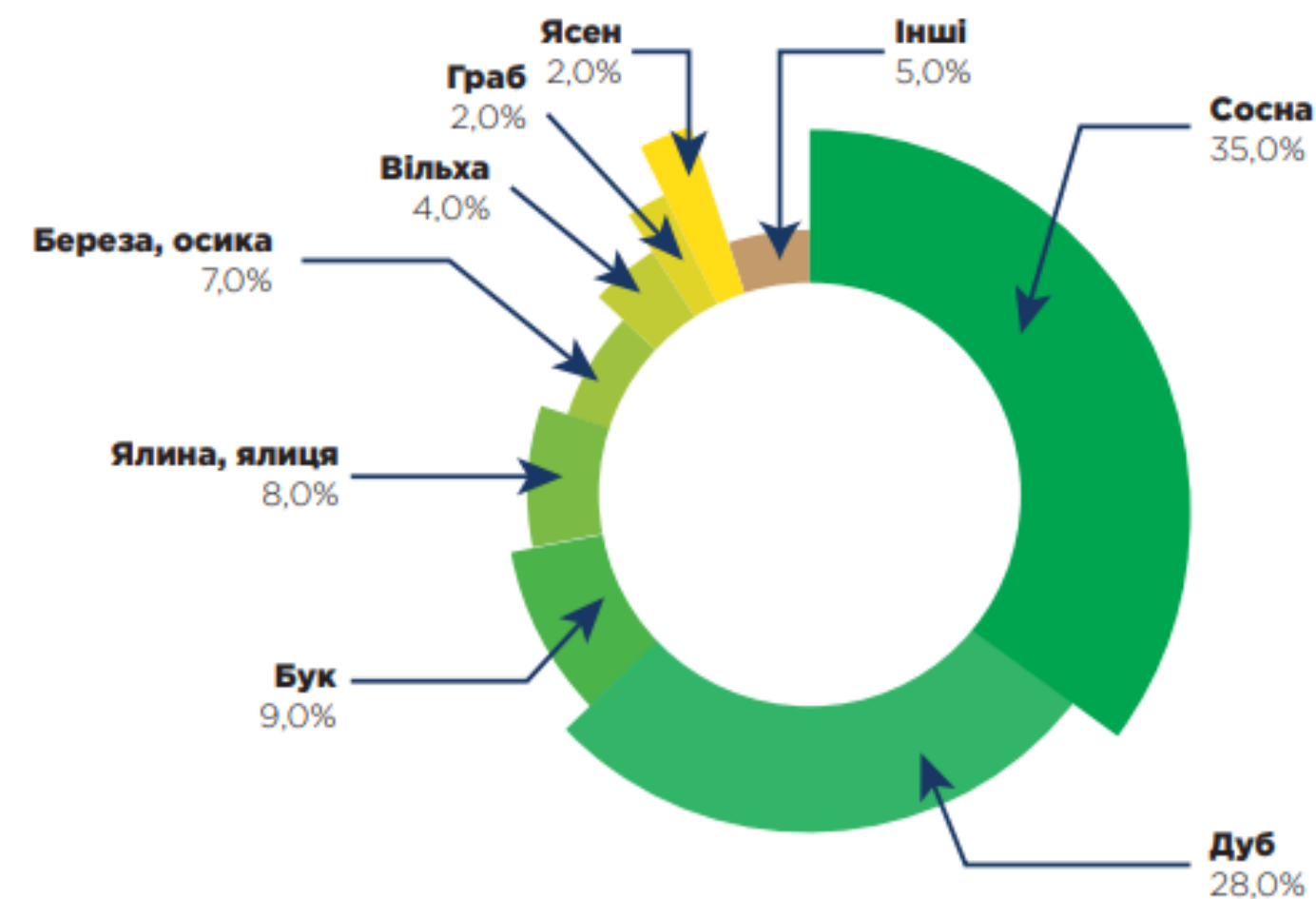

*за даними Державного агентства лісових ресурсів України

Розподіл вкритих лісом земель

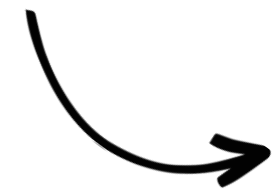
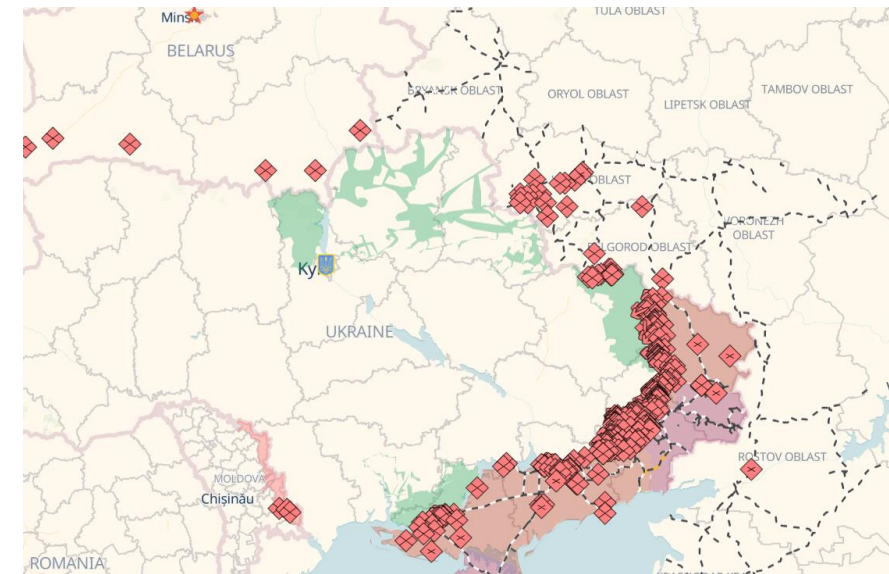
за віковими групами

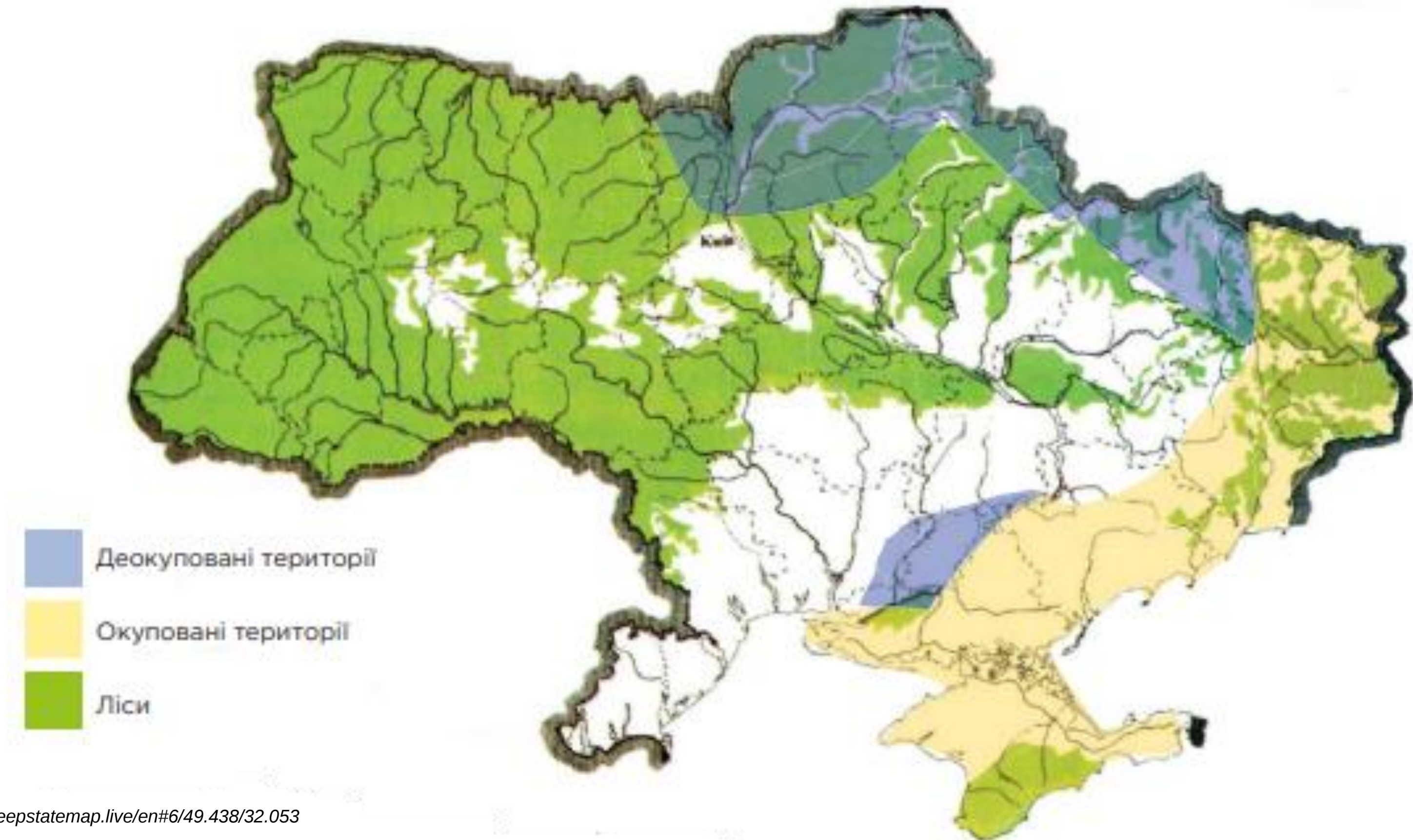
за породами

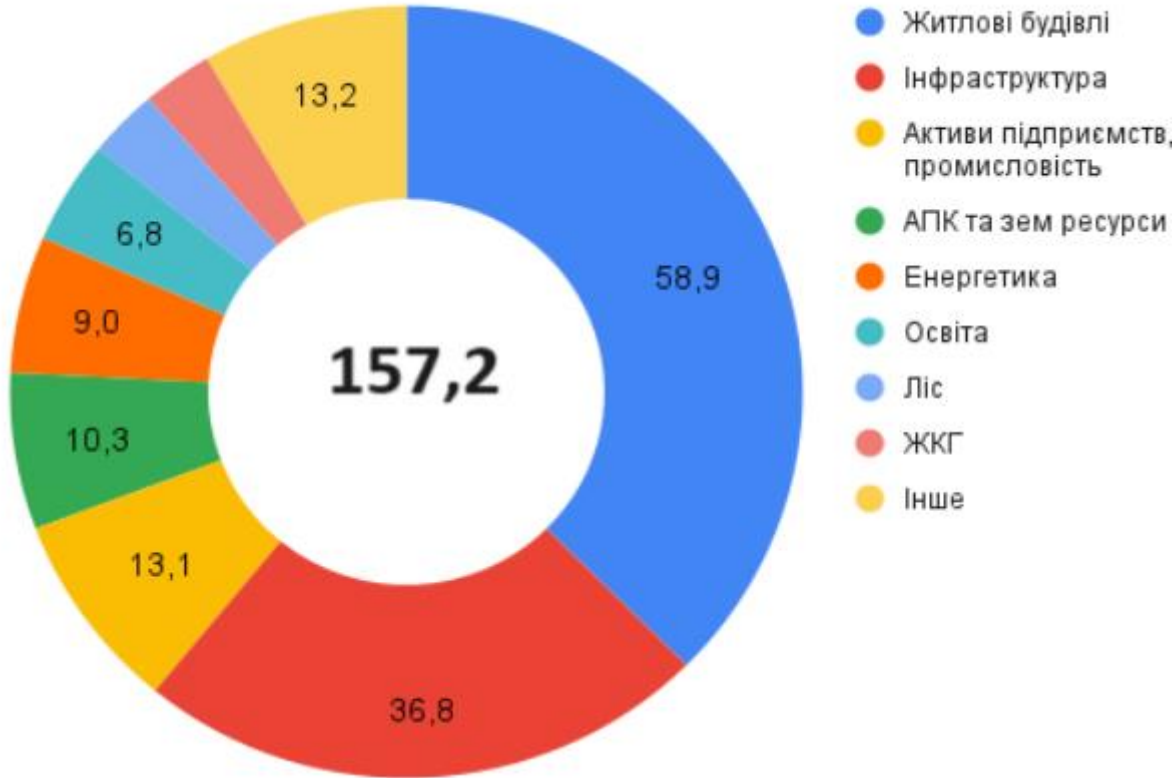
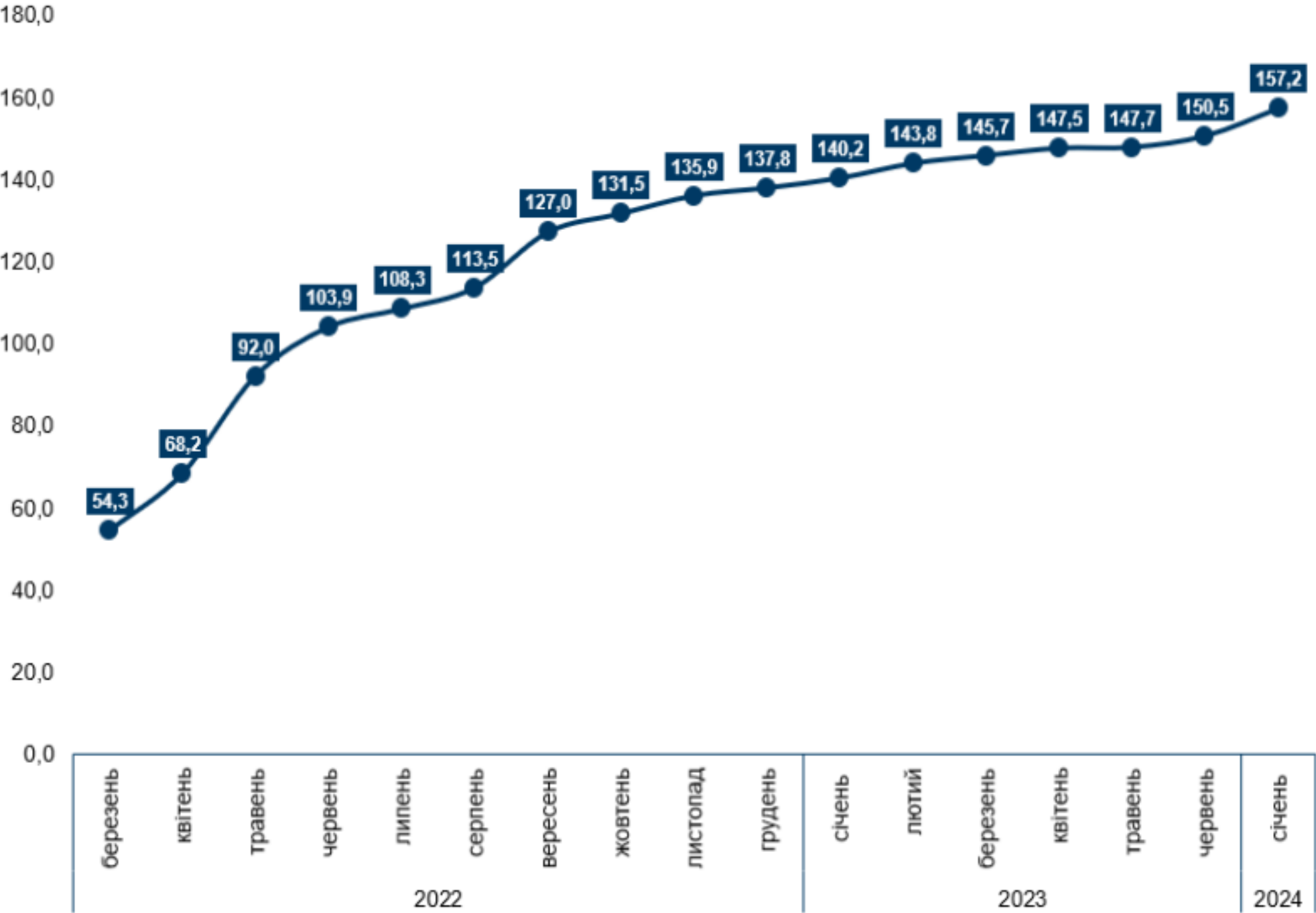
2. Наслідки війни для українських лісів та лісового сектору

Схематичне розташування окупованих і деокупованих територій

Динаміка сукупної оцінки прямих втрат економіки України, \$ млрд

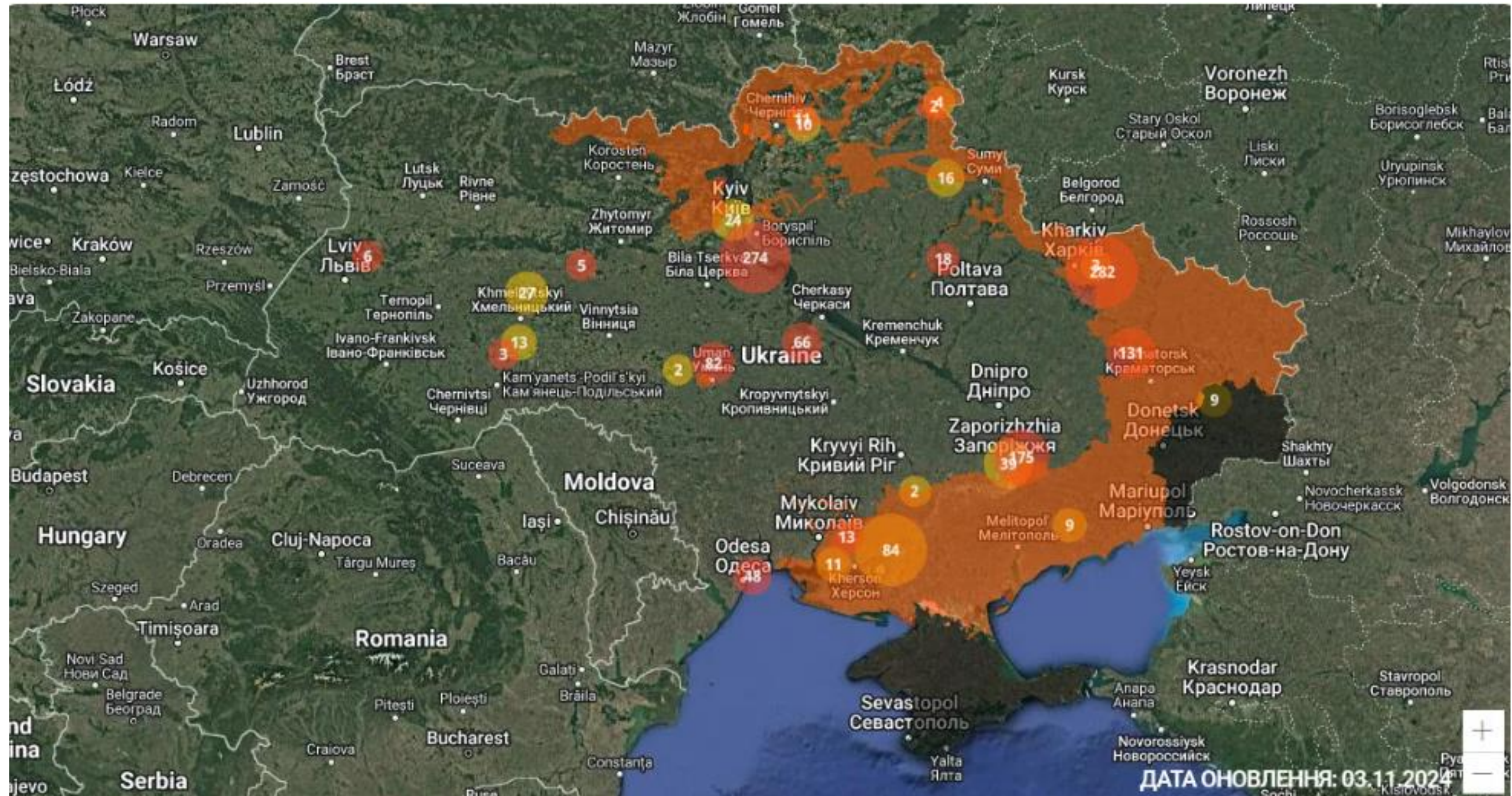
* за даними Київської школи економіки

Попередня оцінка лісів, що зазнали пошкодження

Область	Загальна площа лісів державних лісогосподарських підприємств, які постраждали від війни (тис. га)	Площа постраждалих/пошкоджених лісів (тис. га)		Площа деокупованих територій (тис. га)	Площа окупованих територій (тис. га)
		усього	в тому числі заповідні території		
Дніпропетровська	49,3	4,2	Інформація відсутня	-	-
Донецька	36,7	33,5	Інформація відсутня	27,1	6,3
Житомирська	204,0	25,1	0,0	15,9	-
Запорізька	76,8	66,1	Інформація відсутня	-	66,1
Київ	256,5	188,0	4,7	184,2	-
Луганська	239,2	239,2	Інформація відсутня	-	239,2
Миколаївська	47,9	22,1	9,5	10,6	11,4
Рівненська	268,0	0,0	-	-	-
Сумська	286,2	195,4	2,1	195,4	-
Харківська	291,7	176,0	23,9	129,8	27,2
Херсонська	177,0	177,1	32,5	12,5	164,6
Черкаська	67,6	0,6	0,0	-	-
Чернігівська	420,1	262,8	0,0	262,8	-
АР Крим	212,2	Інформація відсутня	Інформація відсутня	-	212,2
Інші території, окуповані до 24.02.2022 р.	146,4	Інформація відсутня	Інформація відсутня	-	146,4
Усього	2779,7	1390,1	72,7	838,3	873,4

* за даними Державного агентства лісових ресурсів України, січень 2023

Інтерактивна мапа територій, потенційно забруднених вибухонебезпечними предметами

Практичну діяльність з розмінування в Україні координують

 ЦПМД

Новини Про нас ▾ Діяльність ▾ Громадянам ▾ Операторам ▾ Статистика ▾ Контакти

🌙 укр ▾

 Міністерство оборони України Державна спеціальна служба транспорту[Хід робіт з розмінування](#) [Стати оператором ПМД](#)**близько 30%**
території України забруднено мінами та нерозірваними боєприпасами

<https://ua-nmac.org/>

GOV.UA
Державні сайти України

**МІЖРЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР ГУМАНІТАРНОГО
РОЗМІНУВАННЯ ТА ШВИДКОГО РЕАГУВАННЯ
ДСНС УКРАЇНИ**
Офіційний вебсайт

English

 [Перейти на портал ДСНС України](#)

 [Людам із порушенням зору](#)

[Про МЦГРШР](#) [Протимінна діяльність](#) [Сертифікація процесів протимінної діяльності](#) [Інспектування ділянок розмінованої місцевості](#)

[Кваліфікаційний центр](#) [Діяльність](#) [Бізнесу](#) [Громадянам](#) [Нормативна база](#) [Прес-центр](#) [Контакти](#)

 [Пошук](#)

 Сертифікація процесів протимінної діяльності

 Інспектування очищеної (розмінованої) території

 Кваліфікаційний центр

 Сервіс протимінної діяльності

 Радіаційна безпека

<https://mcgr.dsns.gov.ua/>

Після нормалізації ситуації на територіях, що вийшли з тимчасової окупації, підприємствами галузі проводяться наступні першочергові кроки:

інвентаризація лісових насаджень щодо їх пошкодження незаконними рубками, лісовими пожежами та порушенням земельного законодавства

інвентаризація пожежного транспорту, обладнання та інвентарю

відновлення системи протипожежного облаштування лісів

комплекс заходів, спрямованих на збереження лісів від пожеж, незаконних рубок, пошкодження, ослаблення та іншого шкідливого впливу, захист від шкідників і хвороб

лісопатологічні обстеження на наявність осередків шкідників і хвороб, ослаблення, всихання, пошкодження лісу та інших видів шкідливого впливу

перевірка наявності збереженого натурного оформлення території лісового фонду, збереження стовпів кварталних, межових, візирних, інших лісовпорядних і лісогосподарських знаків, шлагбаумів та інших споруд

відновлення діяльності державної лісової охорони у складі органів виконавчої влади з метою запобігання порушенням законодавства у сфері охорони, захисту, використання та відтворення лісів, своєчасного виявлення таких порушень і вжиття відповідних заходів щодо їх усунення

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ПРИРОДООХОРОННІ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Міністерство
захисту довкілля
та природних ресурсів
України

ВІЙНОЮ УРАЖЕНО:

812 об'єктів
ПЗФ

21,9%

від загальної
площі територій
та об'єктів ПЗФ

0,9
млн
га

ПІД ЗАГРОЗОЮ ЗНИЩЕННЯ:

160 територій
Смарагдової мережі

2,9
млн
га

17 рамсарських
об'єктів

600
тис.
га

ОКУПОВАНО:

514 об'єктів
ПЗФ

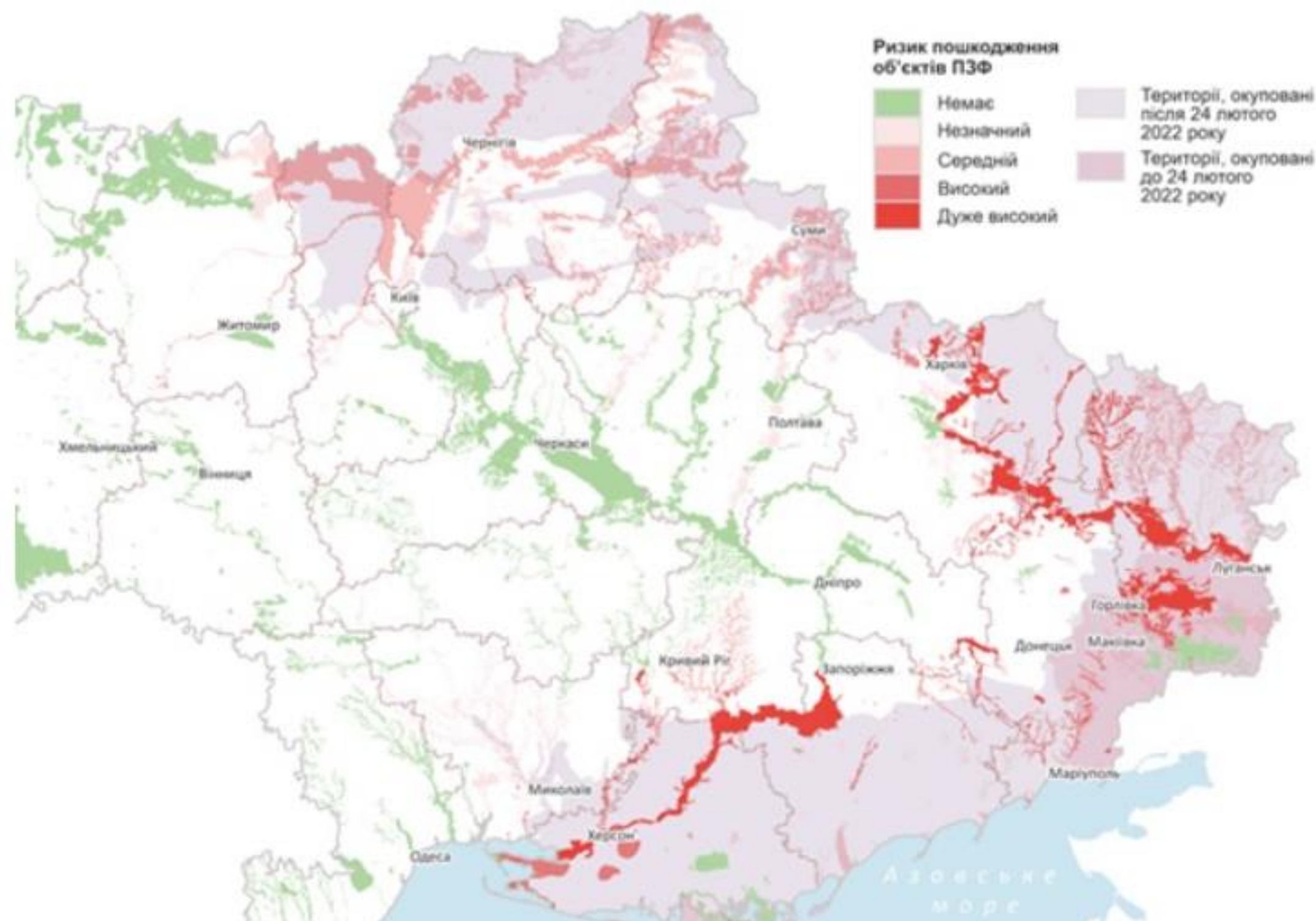
0,8
млн
га

19,5% від загальної площі
територій та об'єктів ПЗФ

2 біосферні
заповідники

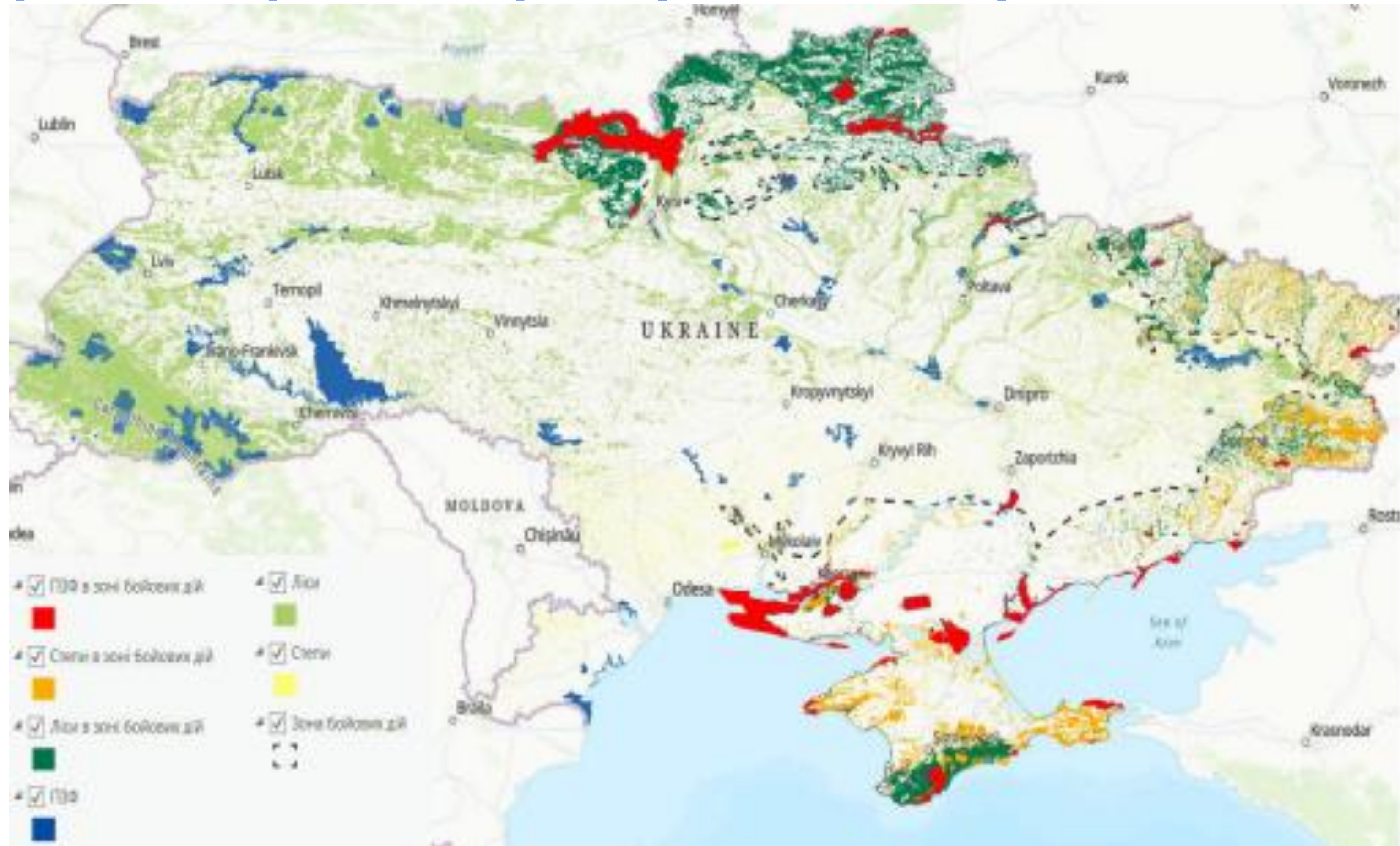
8 природних
заповідників

10 національних
природних парків

<https://www.checkregion-ua.info/viina-ta-dovkillia-pyrodookhoronni-terytorii-iaki-postrazhdaly/>

Природоохоронні території, які постраждали від війни

*Українська природоохоронна група (<https://uncsg.org.ua/en/most-valuable-natural-areas-ofukraine-covered-by-war>)

ЕЗ

ЕкоЗагроза

Офіційний ресурс
Міністерства захисту довкілля
та природних ресурсів України

Дашборд

Повідомити

Мапа

Події

Меню

Київ

17.38 °C

Повітря

O₂

Хороший

6 мкг/м³

Радіація

В нормі

127 нЗв/год

Вода

В нормі

51 / 53 показників

Завдані збитки. ПЗФ

Забруднення ґрунтів

Шкода

509,44 млн грн

+ 0 грн за добу

Площа забруднених ґрунтів

10 600 м²

Засмічення земель

Шкода

702,27 млн грн

+ 0 грн за добу

Площа засмічених земель

3 116 м²

+ 0 за добу

Лісові пожежі та інші насадження

Шкода

830,09 млрд грн

+ 0 грн за добу

Площа згорілих лісів та інших насаджень

16 428 га

Наслідки від підриву росією греблі Каховської ГЕС

€146,4 млрд грн

орієнтовна сума збитків завданих довкіллю

14,395 куб. км

зменшено об'єм води на

1144 шт

постраждалих домогосподарств

14,395 куб. км

зменшено об'єм води на

63 447 га

площа підтоплених лісів яких складає

Вода В нормі

O₂ Повітря В нормі

ґрунти В нормі

Детальніше

Триває війна в Україні.

Якщо ви стали свідком загрози довкіллю,
будь ласка, повідомте про це.

Повідомити

Екстрені служби

Викликати швидку

ДСНС

Викликати рятувальників

SOS

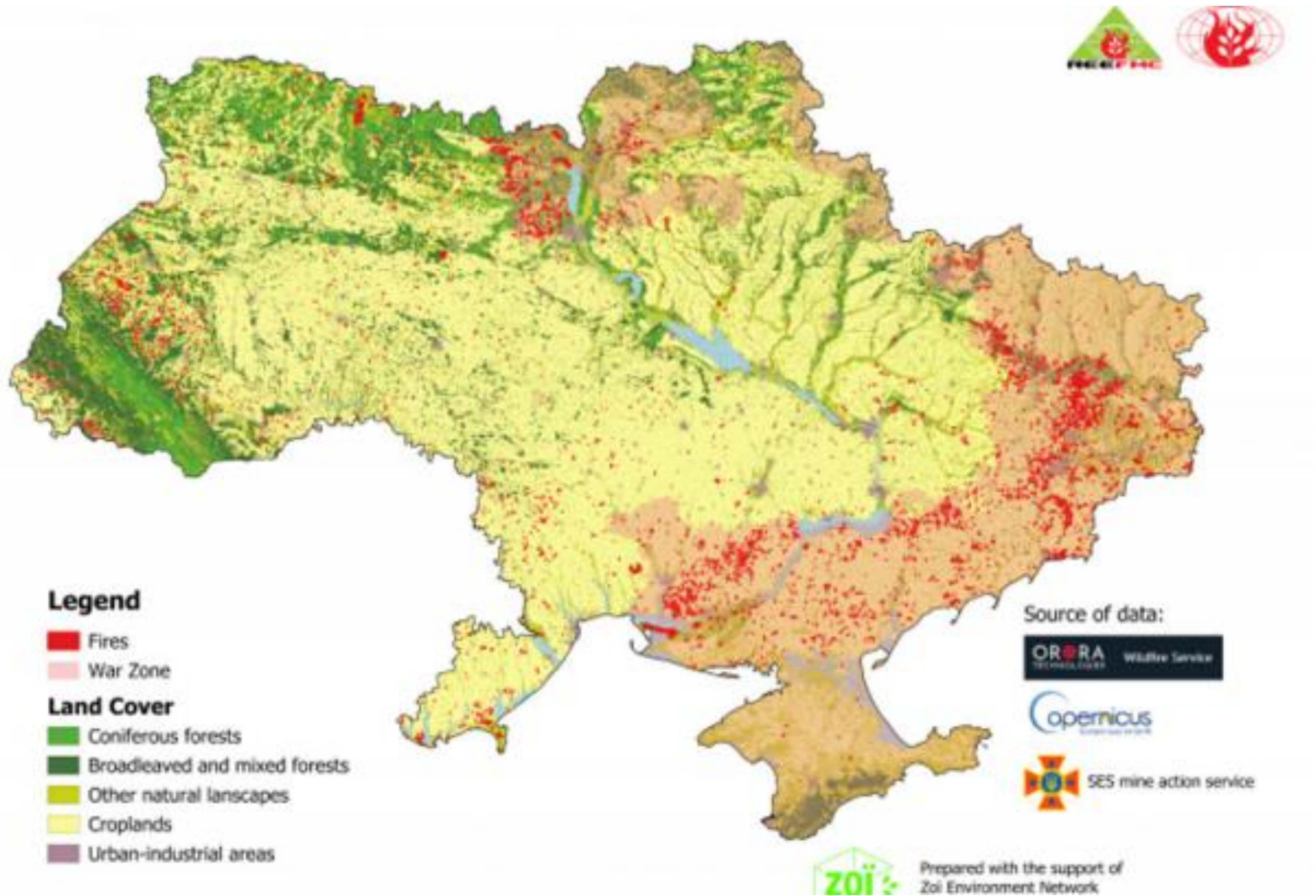
Викликати поліцію

Гаряча лінія Міндовкілля

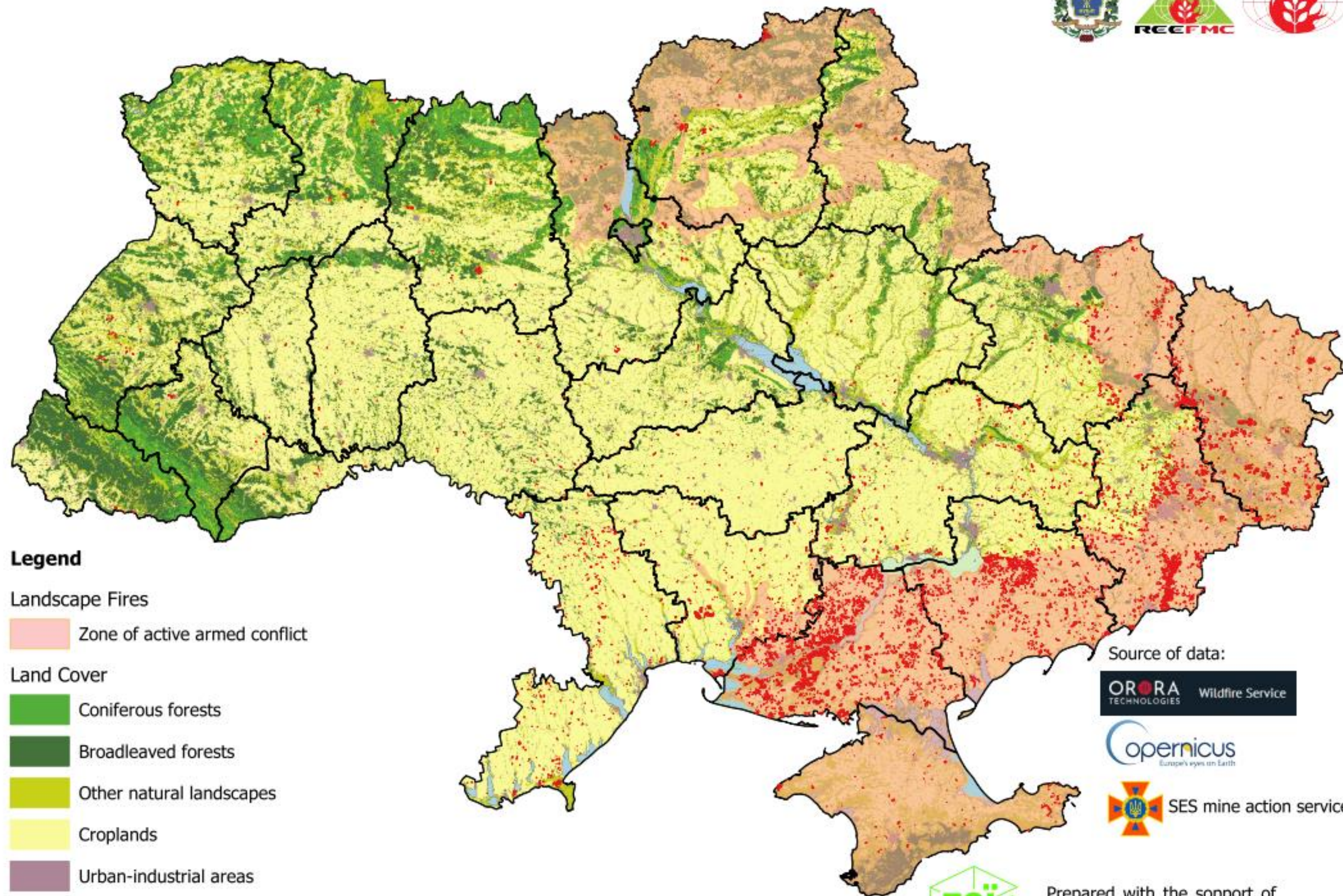
Виникнення лісових пожеж в Україні (01.01.2023 р.)

Позиція	2021	2022	Коефіцієнт зростання (%)
Кількість лісових пожеж	659	1003	52
Площа наземних і верхових пожеж	288,9	15306,2	5198
Лише верхові пожежі (га)	1,4	1244,3	88776
Кількість великомасштабних пожеж (понад 5 га)	1,0	197,0	19600
Площа великих лісових пожеж, га	6,0	14178,4	236207

Пожежі, які виникли у 2022 р.

Пожежі, які виникли у 2023 р.

Period: January 1 - December 31, 2023

Prepared with the support of
Zoi Environment Network

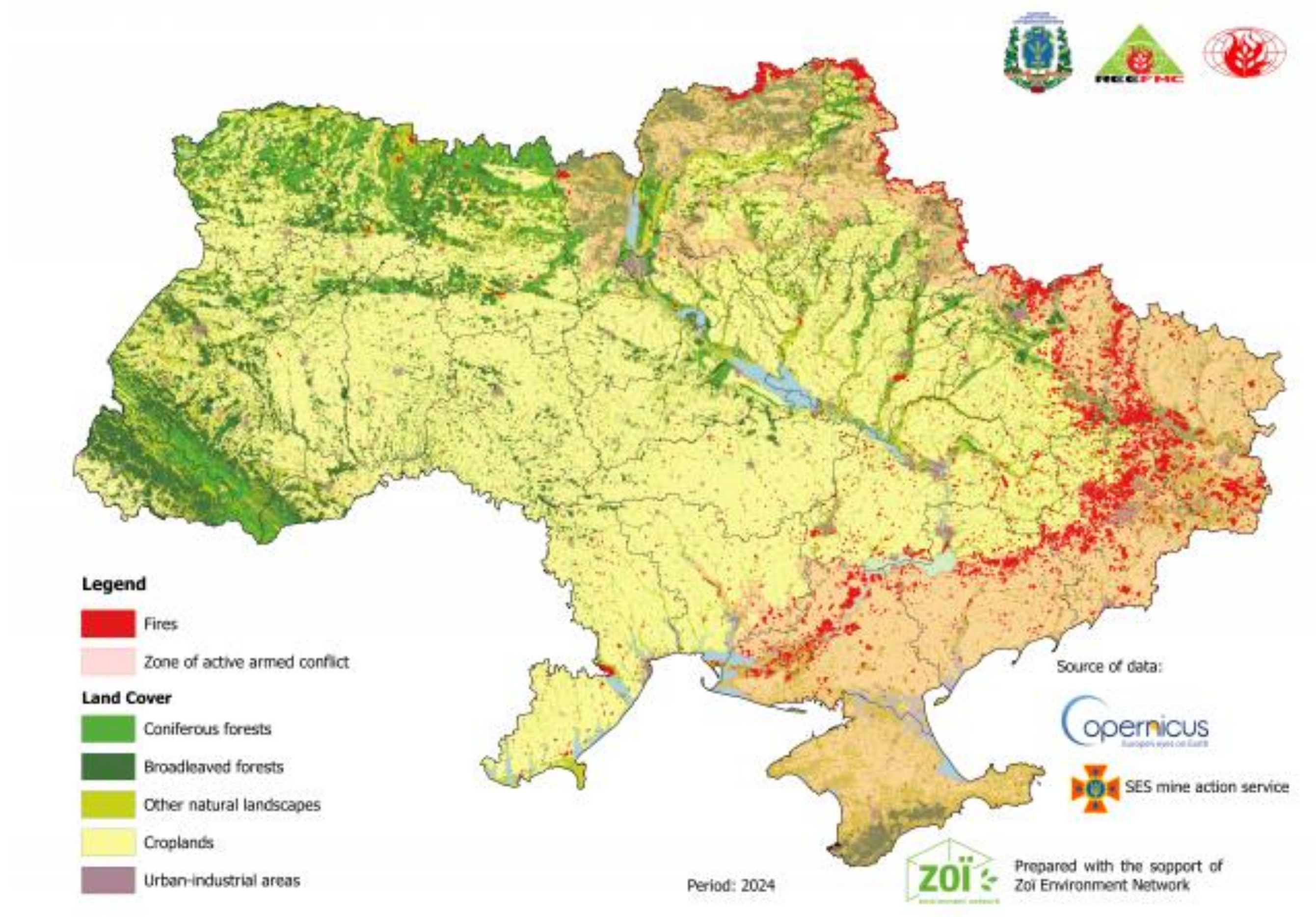
Попередня кількість зруйнованих об'єктів*

Область	Кількість офісів	Деревообробні потужності	Побутові приміщення/склади	Насіннєві сховища, теплиці	Інше*	Усього
Дніпропетровська	2	1	7	2	1	13
Житомирська	4	-	7	2	44	57
Запорізька	2	1	7	2	1	13
Київ	24	8	50	1	243	326
Львівська	-	2	2	1	2	7
Миколаївська	4	-	10	2	3	19
Одеська	1	-	-	-	-	1
Сумська	9	1	2	-	6	18
Харківська	15	3	61	7	59	145
Херсонська	3	-	6	-	-	9
Чернігівська	1	-	10	-	10	21
Усього	65	16	162	17	369	629

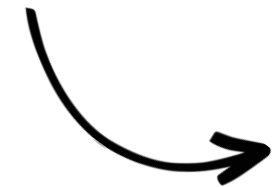
*Включно з різними видами нерухомого майна, не зазначеними в інших графах, наприклад, різні види конструкцій і будівель у лісах, котельні, гаражі тощо

Джерело: Державне агентство лісових ресурсів України, 10.01.2023 р.

Пожежі, які виникли у 2024 р.

3. Звіти і оцінки, виконані міжнародними організаціями

Звіти і оцінки, виконані міжнародними організаціями

01

Публікація Світового банку (21 квітня 2022 р.)

про короткострокову
допомогу
Україні та довгострокові
потреби у відбудові з
подальшою оцінкою
необхідних
коштів у розмірі 349 млрд.
доларів

02

Лондонський Центр досліджень економічної політики (CEPR) (5 квітня 2022 р.)

План
реконструкції України з
забезпеченням орієнтовної
вартості від
200 до 500 млрд. євро, яка
зростає в міру продовження
війни. У серпні 2022 р.
CEPR видав Макроекономічну
політику для України під час
війни, що окреслює
політику, необхідну для
виведення української
економіки
на стійку траєкторію
впродовж війни

03

Світовий банк

серпень 2022 р.
опубліковано звіт «Швидка
оцінка шкоди та потреб в
Україні»; (лютий 2022 р. –
лютий 2023 р.)

04

WWF-Україна спільно з Регіональним центром моніторингу пожеж у Східній Європі та Центром глобального моніторингу пожеж (GFMC)

звіт
«Лісоуправління на
територіях, забруднених
вибухонебезпечними
предметами»

Звіти і оцінки, виконані міжнародними організаціями

05

Карпатська Конвенція

дослідження «Вплив війни на природне середовище Карпат в Україні» (жовтень 2022 р.).

06

ЮНЕП

попередній огляд впливу війни на довкілля у 2022 р.

07

ОЕСР

оцінка «Реакція політики ОЕСР на наслідки війни в Україні» (1 липня 2022 р.)

08

ОБСЄ

розпочала у жовтні 2022 р роботу з оцінки наслідків війни проти України для навколишнього середовища та варіантів протидії (кінцева дата передбачається у 2025 р.)

09

FAO

кілька оцінок шкоди, пов'язаної з війною, у сферах своєї компетенції (наприклад, сільське господарство, рибальство)

10

німецько-українського проекту «Технічна підтримка розробки лісової політики та впровадження національної лісової інвентаризації»

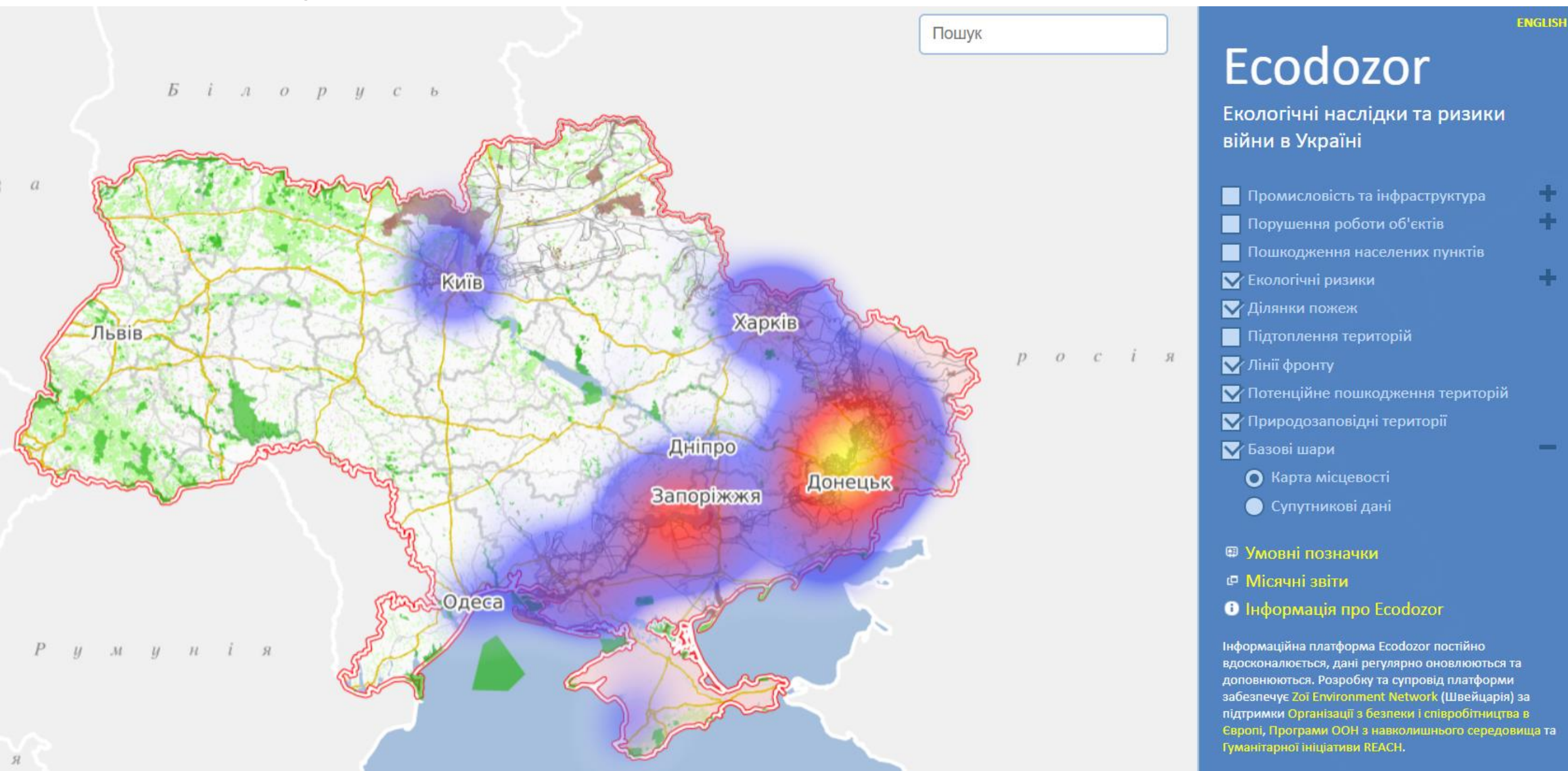
короткий аналіз очікуваних наслідків поточної війни та післявоєнних наслідків для державного лісового господарства та лісових ресурсів України. Аналізи були проведені в липні 2022 р.

Звіти і оцінки, виконані міжнародними організаціями

11

Екодозор

поширює
інформацію про екологічні
наслідки та ризики
війни в Україні

12

Команда «ForestCom» (ГО)

громадське опитування

13

уряд Швеції та офіс ПРООН в Україні

в березні 2023 р. про
створення
Координаційного центру з
оцінки
шкоди, завданої довкіллю,
з початковими
інвестиціями в 6,7 млн
доларів США впродовж
2023–2025 рр.

https://wwfeu.awsassets.panda.org/downloads/forest_management_on_territories_contaminated_ukrainian_ver_i_interactive.pdf

СТАЛЕ ЕКОНОМІЧНЕ ВІДНОВЛЕННЯ ДЛЯ ЛЮДЕЙ І ПРИРОДИ

BCG BOSTON
CONSULTING
GROUP

https://wwfeu.awsassets.panda.org/downloads/wwf_bcg_____2022.pdf

Funded by

Deutscher Akademischer Austauschdienst
German Academic Exchange Service

UKRAINIAN-GERMAN DIGITAL TEACHING NETWORK

FOR TRANSFORMATION OF ENVIRONMENTAL EDUCATION

Our partners

